

Seltsi oma ajaleht

Põlvnemislugu

Nr. 15(52)

Mai

2006

Sugu ei lahku soosta, võsu ei veere kännusta. (Väike-Maarja)

Võrumaa suguvõsaurimise seltsielu on käima lükatud

Eike Riis

Eesti Genealoogia Seltsi jaoks on 2006. aasta Võrumaal alanud teguderohkelt ja tulemuslikult.

Tallinna osakonna Võrumaa juurte uurijate rühma eestvedamisel ja koostöös Võrumaa Muuseumiga avati Võrus **25. veebruaril Võrumaa sugupuude näitus**, mida sai vaadata märtsikuu lõpuni ning muuseumi initsiatiivil osaliselt ka veel aprillikuus. Näituse ettevalmistamiseks olid kaasatud kõik seltsi osakonnad ning Võrumaal elavad suguvõsaurijad, kes seni omal käel olid tegutsenud.

Oli väga õige mõte, et sugupuude näituseks sai broneeritud kogu muuseumi näitusesaalide pind, mis alguses tundus ausalt öeldes pisut hirmutavana, sest polnud õrna aimugi, kui palju töid näitusele tulla võiks. Näituse ülespanekul aga selgus, et ruumi oleks võinud rohkemgi olla. Seltsi osakondadest olid esindatud Tallinn, Tartu, Pärnumaa ja Virumaa. Oma uurimistööde tulemused esitas näitusele 22 seltsi liiget ja umbes sama palju uurijaid Võrumaalt. Enamusel neist oli välja panna rohkem kui üks eksponaat. Lisaks olid näitusel teemakohased materjalid Võrumaa Muuseumi kogudest.

Sugupuude näitusele lisaks toimus samas **18. märtsil suguvõsa uurimise päev**, mida tuli kuulama umbes 60 huvilist. Muuseumi juhataja Maimu Telk märkis oma sissejuhatavas sõnavõtus, et huvi sugupuude näituse vastu on olnud väga suur ning muuseum peab seda näitust juba praegu aasta sünnimuseks, kuigi aasta on alles noor.

Suure huviga kuulasid kohalolijad teemakohaseid ettekandeid. Seltsi esimees Raivo Maine rääkis suguvõsa uurimiseks vajalikest allikmaterjalidest. Sellega ta küll üritas teenida *Püha Raivo Imetegija* austavat nimetust, kuid selgus siiski, et on ikka tõepoolest võimatu mahutada 20 minuti sisse nii mahukat teemat, millest ta koolitusel räägib tavaliselt 8-9 tundi. Loodetavasti said kuulujad aimu, kui mitmekesist allikmaterjali säilinud on. Evar Saar Võro Instituudist, kes igati asjakohaselt kõneles võru keeles, tõi oma ettekandes elavalt välja suulise pärimuse ja kirjasõna erinevused. Tema ettekande – *Kiä oll' Jahviga Japs? Meelenpidämise õigus ja kirä õigus* (Kes oli Jahviga Japs? Mälu õigus ja kirja õigus) – põhisõnum oligi see, et hea sugupuu-uurija salvestab ka kõik suuliselt edasiantud teadmised ning on teadlik allikate kirja- ja kirjanemise viisidest. Võrumaa Muuseumi teadur Artur Ruusmaa rääkis sellest, millega Võrumaa Muuseum saab olla kasulik suguvõsaurijatele. Kaisa Tammoja andis oma bakalaureusetööle tuginedes ülevaate Võru valla perekonnanimede päritolust. Võrumaa tuntud koduloo- ja suguvõsaurija Uno Ojala käsitles genealoogilise uurimise rakendusi kooliajaloo, tuues näiteks konkreetse isiku – aastatel 1739-1801 elanud koolmeistri Järvere Jaani. EGeS-i Pärnumaa osakonna liige Helbe Merila-Lattik tegi haarava ja emotsionaalse ettekande kodu-uurimise ja genealoogia ühitamisest oma raamatu "Karm ja kaunis Karula" näitel. EGeS-i aseesimees Ants Roomets rääkis Eesti Genealoogia Seltsi eesmärkidest ja tegevusest ning natuke ka suguvõsakokkutulekutest ning allakirjutanu andis ülevaate Tallinna osakonna Võrumaa sugupuude uurijate rühma tegemistest. Võru suguvõsa uurimise päeva ettekandeid saab lugeda Võrumaa juurte uurijate kodulehelt www.zone.ee/genealoogia. Suur tänu kõigile, kes näitust ja ettekannete päeva korraldada aitasid!

Kuna vanast haldusjaotusest lähtudes olid Võrumaa ja Setumaa ainsad maakonnad, kus seltsil seni veel osakonda polnud, siis koos Võrumaa sugupuude näituse mõtte idanemisega kogus jõudu seltsi juhatuse idee moodustada Võrumaa osakond, mis oli seltsi ammune suur unistus. Seejuures lähtuti senistest kogemustest, et ka Läänemaa, Virumaa ja Järvamaa osakonnad loodi sugupuude näituste mõjutusel.

18. märtsi 2006.a saabki lugeda *EGeS-i Võrumaa osakonna* sünnipäevaks, sest pärast suguvõsa uurimise päeva lõppu kogunes 14 aktiivsemat Võrumaa suguvõsaurijat, et panna alus Võrumaa osakonnale. Kaaluti ka võimalikke juhatuse liikmeid ning otsustati, et saadakse kuu aja pärast uuesti kokku, et osakonna juhatus paika panna ja edasisi tööplaane arutada.

15. aprillil toimuski Võrumaa Muuseumis Võrumaa osakonna II koosolek, kus valiti 6-liikmeline juhatus järgmises koosseisus: Maimu Hinn (esinaine), Liidia Janson, Vello Kivi, Kaire Koch, Vivi Mikson ja Uno Ojala ning jagati ülesanded juhatuse liikmete vahel. Arutati, milliseid teemasid järgnevatel koosolekutel käsitleda, et seltsitegevus kasulik ja huvitav oleks, koostati tegevusplaan edaspidiseks, selgitati välja uuritavad nimed jne. Võrumaa osakonnas on praegu 17 liiget, kuid sugupuude näitusel täidetud küsitluslehtede järgi oli seltsiga liitumise huvilisi Võrumaal veelgi rohkem, nii et uuel osakonnal on kasvupotentsiaali. Osakonna järgmine koosolek toimub 13. mail 2006 kell 11.00 Võrumaa Muuseumis (Võru, Katariina tn 11). Osakonnal on kavas sisse seada oma kodulehekül, osakonna tegemisi hakkab kajastama ka Võrumaa juurte uurijate kodulehekül www.zone.ee/genealoogia.

Võrumaa sugupuid ja suguvõsaurimusi saab suve jooksul näha mitmel pool Lõuna-Eestis, paraku küll mitte enam sellises mahus, kui see oli Võrumaa Muuseumis. Maikuu teisest poolest on kogu suve jooksul osa Võrumaa sugupuid ja suguvõsaurimusi vaatamiseks väljas Tartus Ajalooarhiivi fuajees. 19.-25. juunil on Mõniste muuseumis näitus Mehkamaa ja selle lähema ümbruse sugupuudest, kuhu on oodata ka uusi eksponaate. Mõniste kodukandipäevade raames toimub 23. juunil kell 12 Mõniste muuseumis *Sugupuude tund*, kus räägitakse selle piirkonna sugupuude uurimisest ja tutvustatakse näitust. Seltsi poolt korraldab Mõniste näitust Tallinna osakonna liige Evelin Povel-Puusepp. Ka Vastseliinas otsitakse võimalust Võru näitusel olnud Vastseliina kihelkonna sugupuude tutvustamiseks. Seltsi poolt koordineerib seda ettevõtmist Tartu osakonna juht Ilona Aim.

Soovin kõigile tegusat sugupuueuurimise suve eelkõige välitöödel (st sugulasi otsides ja leides), kuid miks mitte ka arhiivides dokumente uurides ja internetis surfates. Ärge unustage ennast seejuures aga päikeseenergiaga laadimast, et sügisel jälle tegusa seltsieluga edasi minna.

Kartsepp'a sugupuue EGeSi näitusel Võrumaa muuseumis

EGeSi juhatus on nüüd 19-liikmeline. Võrumaa osakonna esinaine e-aadress on hinnmaimu@hotmail.ee.

EGeSi uusi liikmeid märts-aprill 2006

Katrin Trump	1977	Tartumaa	Vastseliina Puhja Rõngu Gatshina Petseri	Birnbaum, Michelson Kalk, Grünfeldt, Trump Trump Björklund (Bürkland) Puusepp
Rein Lillak	1959	Tartu	Simuna	Lillak
Mai Härm	1940	Harjumaa	Kullamaa Pilistvere Põltsamaa	Milder Kütt Kabral
Toivo Jasner	1959	Tallinn	Kihelkonna	Jasner, Nõulik
Vello Kadakas	1937	Tallinn	Hageri Hageri, Nissi	Kadakas, Sivard, Kalasiim, Reintam Ilves
Raivo Kerm	1945	Tallinn	Pühalepa Kadrina Harju-Risti	Kerm Plutus Truberg
Tiina Kitsemets	1948	Tallinn	Simuna Põlva	Pärn Kurg
Urmas Mutso	1953	Tallinn		

Voldemar Miller 7.02.1911-26.04.2006 96-ndal eluaastal lahkus manalateele raamatuteadlane, ajaloolane ja kodu-uurija V. Miller, kes on olnud ka EGeSi algaastatel asutajaliikmetele lektoriks ning osales seltsi 10. aastapäeval kui ka Tallinna osakonna mitmel üritusel.

Mis tehtud, teoksil, tulemas...

Tallinna osakonna järjekordne kokkusaamine toimus Ajalooinstituudi saalis 8. aprillil ka, kus Viljandi osakonna esinaine Tiina Tafenau tutvustas oma uurimistöid ja –meetodeid.

20. mail toimub tutvumismatk Läänemaa mõisate, kirikute ja kirikaedadega. Sellest täpsemalt juba järgmises lehes.

Tartu osakonna kogunemisel 1. aprillil Eesti Ajalooarhiivis tutvustas Olev Raudjärv omaloodud arvutiprogrammi sugupuude uurimiseks. Järgmine kokkusaamine toimus laupäeval, 6.mail kell 11.00 Tartu Ajalooarhiivi saalis. Esines Vello Kallandi, kes rääkis omakoostatud koduküla Metsla ajalooramatust jt kodu-uurimustöödest.

Viljandi osakonna liikmed kogunesid 22. aprillil kell 12.00, Kalle Pullmann näitas pilte ja jagas muljeid Võrumaa sugupuude näitusest.

Läänemaa osakond - 6. mail toimus ekskursioon marsruudil Noarootsi-Nõva-Padise. Giidiks oli Mart Helme.

Pärnumaa osakonna liikmed õppisid gooti kirja 1.-2. aprillil. Õpetajaks oli Fred Puss. 10.-11.juunil on osakonna liikmetel võimalus osa võtta koduloolaste korraldatavast õppereisist Läänemaale. Marsruut Pärnu-Märjamaa-Koluvere-Kullamaa-Noarootsi-Saare mõis-Österby-Haapsalu-Rohuküla-Vormsi-Pärnu. Täpsem info Pärnu osakonna kodulehel.

Saaremaa osakonna pika-ajaline plaan on avaldatud PL48.

Virumaa osakonnal oli 22. aprillil kell 10.00 üritus Virumaa Muuseumite näitusemajas Rakveres Tallinna tn 3. Päevakorras oli: Mälestuste „Minu elujuhtumid“ kogumine, tutvumine muuseumi väljapanekute ja näitustega, vaba mikrofon – hooaja lõpetamine mais.

Viljandi osakond ja Pärnumaa osakond sõitsid 6. mail Tartusse tutvuma Rahvamuuseumi fondidega Raadil.

29. aprillil kohtusid EGeS Läänemaa ja Järvamaa osakonna liikmed Haapsalus. Läänemaa Raudteemuuseumi juures alanud Haapsalut tutvustav ringkäik seltsi liikme Ilmar Jõesoo juhtimisel jätkus Haapsalu promenaadil. Kohvilauas istuti Läänemaa Lasteraamatukogus. Pärastlõunal külastati Läänemaa muuseumi, Haapsalu piiskopilinnust ja Haapsalu Toomkirikut. Seejärel sõideti Taebla vallas asuva Lääne-Nigula kiriku juurde, kus kirikuaias asuvate vanade ristide ja kiriku kohta jagas teavet Koela Talumuuseumi töötaja Saamu Heldema. Muuseumis vaadati ka esivanemate tööriistu ja tarbeesemeid. Heldemate kodutalu õuel pakkus perenaine Helja Heldema reisiseltskonnale oasuppi. Järvamaalt oli Haapsalus külas 17 inimest, keda võõrustas 13 läänlast.

Info Ajalooarhiivist (vt ka www.eha.ee > Näitused)

Võrumaa sugupuud

Märtsikuu käesoleval aastal tutvustas Võrumaa muuseum huvilistele ajalooliselt Võrumaalt pärinevate perekondade sugupuud ja perekroonikaid, välja oli pandud üle 40 vormistatud uurimistö, lisaks kirjandusväljaannetest leitud sugupuud ja suguvõsatabeleid, mälestusi, albumeid ja teemakohaseid trükiseid.

Väike valik Võrumaal eksponeeritud on jõudnud nüüd ajalooarhiivi, teise korruse galeriisse. Valiku aluseks oli soov näidata arhiivikülastajatele sugupuu-uuringute erilimelisi vormistusvõimalusi, sõltuvalt koostaja soovidest ja kasutada olevatest vahenditest. Täname Eike Riisi EGeSi Tallinna osakonnast, kes oli kogu suure näituse mõtte algataja ja peamine korraldaja. Mall Pendinit EGeSi Tartu osakonnast, kes innustas sugupuud ka Tartus näitama, ja Tiia Haugi Võrumaa muuseumist, kelle nõul ja jõul tööd Tartusse jõudsid.

Näitus avatakse arhiivi sünnipäeval, 16. mail ja jääb avatuks terveks suveks.

E-mail Rootsist: Rootsi Suguvõsaurijate Liit, Sveriges Släktforskningsförbund korraldab 12.-13. augustil 2006 Suguvõsaurijate päevad Stockholmis Factory konverentsikeskuses. Neid päevi korraldatakse Rootsisis igal aastal augustikuu. Toimuvad loengud mitmes saalis ning suurel messil on sadakond esitlejaid (genealoogia seltsid, rootsi arhiivid, kirjastused jm ettevõtted. Eesti Suguvõsaurijate grupp Rootsisis peab ühe loengu (Peeter Grünberg) ja esitleb messil väljapanekut „Kuidas oma Eesti esivanemaid otsida).

Kõik on oodatud. Sissepääs 40 kr.

Muhu päev Saaremaal

Marika Saks

Käesoleva aasta 1. aprillil toimus EGeS Saaremaa osakonna eestvedamisel Kuressaare linnuses Muhu päev. On juba traditsiooniks saamas, et igal aastal korraldab EGeS Saaremaa osakond maakonna ühte paikkonda (endist kihelkonda) tutvustava päeva. Eelmisel aastal toimus sarnane üritus Kihelkonna koha.

Seekord oli üritus viidud tavapärase kogunemiskoha asemel linnuse Roosasse saali, et võimalikult palju huvilisi sellele osaleda saaks. Huviliste rohkust võis eeldada nimekate esinejate järgi, kelleks olid Tallinnas elav muhulane Ülo Rehepapp, Muhu muuseumi teadur Ago Rullingo ning muuseumi juhataja ja Muhu Vallavolikogu esimees Kadri Tüür. Lisaks oli osalejaid tervitama tulnud ka EGeSi juhatuse esimees Raivo Maine. Kohal oli veel ajaloolane Bruno Pao, kes Eesti taasiseseisvumise algusaastatel töötas Muhu valla arendusnõunikuna. Ettearvatult oli saal huvilisi täis.

Ülo Rehepapp kogunud andmeid üle 21 000 muhulase kohta

Päeva avasõnas nentis EGeSi Saaremaa osakonna juhataja Kalle Kesküla, et muhulased on saarlastest mitmes asjas ees, sealhulgas ka kodusaare uurimises. Muhu saar on Eestis nii aja- kui ka kodulooliselt üks põhjalikumalt läbi uuritud piirkondi. Selles osas on Ülo Rehepapp, Ago Rullingo, Kadri Tüür ja teised muhulased ära teinud suure töö.

Peaesineja Ülo Rehepapi ettekannet kuulasid huviga nii algajad kui ka kogenud uurijad. Kui esimestes äratas ta huvi genealoogia vastu, siis teistes tekitas ta aukartust töö mahukuse ja süstematiseeritusega. Tekkis tahtmine ka ise midagi seesugust korda saata. Enamus üle 21 000 Rehepapi poolt andmebaasi kantud muhulase on tema sõnul ka identifitseeritud ehk teiste andmetega võrreldud ja neid võib pidada reaalselt olemasolevateks isikuteks. Ettekandja andis ülevaate oma töö meetoditest, arvutiprogrammidest, koostatud tabelitest, kaartidest ja muust vajalikust, mis uurimistööga kaasneb. Lõpetuseks avaldas ta oma kodulehe aadressi Internetis, kus igal huvilisel on võimalus tema tööga tutvuda. Lisaks Muhu andmetele on kodulehelt kättesaadavad ka kogu Saaremaa 1959. aasta rahvaloenduse materjalid, mis esineja poolt sisestatud.

Trükised Muhumaast talletavad muhulaste tegemisi

Mahuka teose Muhumaa autor Ago Rullingo rääkis kuulajatele Muhumaa ajaloost ja oma praegusest uurimistööst. Kahjuks varjutas seda esinemist samal ajal näidatav pildiprogramm, mis oli kokku pandud Muhu muuseumis talletatud ajaloolistest fotodest. Selline taust võis küll esmapilgul toredana tunduda, kuid pildikommentaaride lugemine ja piltide enda lummus lülitas täielikult välja kuulmismeele.

Kadri Tüür andis ülevaate Muhu-teemalistest trükistest, mis tema ettekandes olid jagatud nelja rühma: pisitrükised, pildialbumid, koduloolised raamatud ja ilukirjandus. Suur hulk neist oli tal ka kaasas ning huvilised võisid neid sirvida. Pildialbumitest rääkides pani Tüür kuulajatele südamele, et äärmiselt vajalik on varustada pilt kõikvõimaliku infoga, ehk ka sellega, millises ilmakaarest on pildistatud. Samas rõhutas ta, et muhulaste poolt Muhu kohta kirjutatud ilukirjanduslikes teostes näeme samuti üsna suurt dokumentaalsuse astet.

Igal juhul andis see üritus paljudele kasulikke teadmisi ja emotsionaalse laengu edaspidisteks uuringuteks. Kohalikus lehes mitmel korral kajastatuna tekitas see kindlasti huvi genealoogia vastu ka nendes, kes seni seltsi tegevusega seotud pole. Jääb vaid loota, et taoline üritus ka järgmisel aastal toimub.

Helme päevast

Toivo Vainola

Idee ühe piirkonna suguvõsaurijate koostöö tihendamisest on ilmselt sama vana kui meie selts. Kindlasti on igal üksikul seltsi liikmel ka mingid kontaktid sama piirkonna või isegi samade suguvõsade uurijatega. Kuna Helme kihelkond on üks enam uuritavaid kihelkondi, siis mõte kokku tulla ja kuulata ka teiste uurijate probleeme ringleb juba ammu. Konkreetsema ettepaneku tegi Jaan Tagaväli kokkusaamiseks koosolekul 8. aprillil. Selle kokkusaamise eesmärgiks oli üksteisega tutvumine ja konkreetsete ettepanekute tegemine. Nii saigi Viljandi osakonna eestvedamisel teoks Helme kihelkonna suguvõsaurijate kokkusaamine Viljandis 15. aprillil. Kokku tuli ca 15 inimest. Kõige kaugemalt tulija oli Saaremaalt. Tiina Tafenau poolt oli läbi mõeldud ka osavõtjate toitlustamine kohapeal, et võimalikult sisutihedalt ära kasutada ettevõtmisele kulutatud aega. Arvata on aga, et ilma võimaluseta kasutada Viljandi osakonnas olevaid materjale ja Tiina Tafenau andmebaasi oleks asi jäänud kindlasti lahjemaks.

Osavõtjate hulgas oli neid, kes olid oma töös üsna alguses kui ka neid, kellel oli kokkukulnuile tutvumiseks välja pandud tervet seina kattev sugupuu mitme tuhande haruga. Loodan aga, et kõik osavõtjad jäid rahule ning said selgusele, mis seisus nad on ja mida on vaja, et oma tööga edasi minna. Hindamatu on ka teave selle kohta, millistest allikatest on üks või teine omale andmeid hankinud, ning ülevaade sellest, kuidas neid kasutada ja seda ikka eesmärgil, kuidas olla põhjalikum suguvõsaurija.

Jääb ainult loota, et leidub ikka eestvedajaid selliste asjade korraldamiseks ka teiste kihelkondade uurijatele. Miks mitte ei võiks samasuguse ürituse korraldada näiteks Paistu kihelkonna kohta. See on üks ettepanekutest.

Koha=otsimise sedel.

Albo mõisa Mõisa-politse'i poolest on Mart

Mardi poeg Lerchele, oma naise Madli, poeg

Simo ja tütre Marriga,

kes selle mõisa hingekirjas Nr.113 al, (~~18...~~ aasta ümberkirjutuse=~~lehe~~ peal

~~Nr.---~~ al) seisab, ning viimse hingekirjutuse ajal 42 ³/₄ aasta vanudusega

kirja pandud, se sedel tunnistuseks antud, et temal õigus on tulewal

1861 aastal Jüripääw oma kogodusest väljaminna ja iga ~~muu Eestimaa~~ teise kubermango

talokogodusse astuda; sellega ühtlase kinnitakse temale, et ta seatud üleswõtmise=~~sedeli~~ ja

~~Kihelkonna=kohta tunnistuse=kirja~~ kohta polest kinnitud, et teine kogodus teda

tahab üleswõtta, mitte iljamine kui tulewa aasta ~~Küüla=Paasto=kuu~~ 2=se pääwani allakirjutud

Mõisa=politsei kätte peab tooma.

Albo mõisa Mõisa=politsei nimel (allkiri)

Albus, 13^{mal} Detsembril 1860.

Nr.192

VERI MÄLETAB SUGULASI

Tiit Kändler.

Veri on paksem kui vesi. Seda tuntud tõsiasi kinnitavad ka Tartu geneetikute uuringud. Verel on mälu, veri mäletab, kelle sees on ta muiste voolanud.

Veri kannab meie keha eri osadesse eluks nii vajalikku hapnikku. Punased vererakud, mis seda tööd meis kõigis üsna ühtemoodi teevad, on eri inimestes mõneti erinevad. Et toimida, seovad vererakud oma pinnale mitmesuguseid aineid. Ühe inimese vererakud seovad oma pinnale eelistatult üht liiki, teised teist liiki aineid.

Selle kohaselt jagatakse inimese veri, mis on pealiskaudsel vaatlemisel ühesugune, eri rühmadesse. Vererühmad on päritavad. Nõnda jagunevad inimesed pärilike vereomaduste poolest erinevatesse vererühmadesse. „Meie oleme uurinud kaheksat erinevat vererühmasüsteemi,“ ütleb Tartu Ülikooli molekulaarse ja rakubioloogia instituudi geneetik Mart Viikmaa.

Neist kaheksast on tavapärasest kasutuses ABO süsteem, millega on kokku puutunud enamik meist. ABO vererühmad avastati kõige esimesena. Just seda vererühmasüsteemi uurides selgus, et inimese immuunsüsteem on mitmekujuline ehk teaduskeeles öeldes polümorfne.

Inimesed jagunevad selle alusel neljaks: vererühmadesse A, B, AB ja 0. Jagunemine avastati saja aasta eest, uurides, miks iga inimese verd ei saa igale inimesele üle kanda. Nüüdseks on polümorfseid vererühmasüsteeme

inimesel teada üle 20. Iga vererühmasüsteem on määratud erinevate geenide poolt kromosoomis. Õnneks ei põhjusta enamik erinevusi vererühmades tugevaid antigeneid reaktsioone ehk vere sobimatust. Selles osas tuleb silmas pidada vaid ABO ja reesusüsteemi, millel on väga aktiivsed antigeenid, tõrjumaks teist laadi verd. Nende vastu moodustab organism antikehi, mille toimel kleepuvad võõra vere rakud kokku ja peened veresoone ummistuvad. Sellepärast on paljudes riikides tavaks määrata kõigil elanikel ABO-rühm ja reesusrühm ning need andmed passi kanda.

Neli Eestit.

Vererühmad mängivad geneetikas olulist osa, aidates mõista, kuidas ja miks on geenid nii erinevad. Ning aidates uurida ka inimeste omavahelise suhtlemise ja ringirändamise ajalugu. „Eestlased on geneetiliselt väga mitmekesised,” ütleb Viikmaa kohe ära oma uuringute põhitulemuse. „Eesti eri piirkondade elanike omavahelised erinevused on suuremad kui Läti või Leedu eri piirkondade erinevused ning umbes sama suured kui venelaste eri rühmade vahelised erinevused.”

Tartu geneetikud on võrrelnud erinevate Eesti piirkondades elavate inimeste vererühmade esinemise sagedusi. Vereproovid kogus vabatahtlikelt asjatundjate rühm 80-ndate aastate keskel. Eeltingimuseks oli, et vereandja kõik neli vanavanemat on olnud eestlased. Proovidest määrati kohe ka vererühmad, nende andmetega saavad geneetikud üha võimsamate arvutite tulles mängida tänini. „Oleme arvutanud vajalikud parameetrid ja geneetiliste distantside meetoditega võrrelnud Eesti erinevate piirkondade elanikke omavahel ja eestlasi muude rahvastega, eriti naaberrahvastega,” ütleb Viikmaa.

Eesti erinevate piirkondade vahel on leitud küllalt olulisi erinevusi. Viikmaa tõstab esile neli kõige erinevamat rahvastikurühma. Selgelt eristub Lääne-Eesti, seejärel läänesaared, eelkõige Saaremaa. Seejärel Kirde-Eesti ehk Virumaa, misjärel Kagu-Eesti: Võrumaa, Põlvamaa, Valgamaa ja Lõuna-Tartumaa ehk Emajõe lõuna poole jääv Võrtsjärve ja Peipsi järve vaheline ala. Muud alad on vahepealsed.

Üllatuslikul kombel on muhulased saarlastest oluliselt erinevad. „Muhulased pole korralikud saarlased,” ütleb Viikmaa, „nad on teistsuguse geneetilise struktuuriga – kõige sarnasemad virulastega. Neist selgelt erinevad on ka mandri lääneestlased.”

Naabrid verevennad

Viikmaa sõnul on kõik vererühmad olemas iga Eesti piirkonna elanike seas. Erinevused on ainult esinemissagedustes. „B vererühm on päritav ega muutu elu kestel, on see pilt kaua aega samasugusena püsinud,” ütleb ta.

Muutused toimuvad, sest rahvas liigub. Ning ühtlasesse pilti tulevad sisse väljahüpped, anomaaliad. Lõuna-Eesti rühmad on enamasti üsna sarnased, esile tuleb aga Antsla ümbruskond, mis on teistest selgelt erinev ja sarnaneb rohkem Lääne-Eestiga. Viikmaa arvab, et ilmselt on mõne sajandi eest sinnakanti kusagilt mujalt inimesi ümberasustatud. „Juba Juhan Aul näitas poole sajandi eest oma antropomeetriaga, et Antsla piirkond on teistsugune,” juhib Viikmaa sellele tähelepanu.

Geneetilise võrdluse järgi tuleb välja, et meile kõige sarnasemad on kõige lähemad naabrid - lätlased ja venelased. Soomlased on aga eestlastest oluliselt erinevad. Teistest soome-ugri rahvastest on eestlastele kõige sarnasemad hoopis vepselased ja karjalased. Geneetiliselt kaugemal asuvad mordvalased, marid ja komid. Kuid soomlased on lähinaabritest meist siiski kõige erinevamad. Tõsi, geneetiliselt erinevad rootslastest veel enam.

Eestlased on geneetiliselt väga mitmekesised. Hoopis teine lugu on soomlastega. Nende arv hakkas 17. sajandist alates kõvasti tõusma, kümnekordistus kahe sajandiga. Kaua aega isolatsioonis olnud kogukonnad säilitasid mingi haruldase muutuse genoomis ja kandsid selle edasi ka järeltulijatele. Sellist nähtust nimetatakse kujundlikult pudelikaela efektiks – rahvakilluke on olnud üsna väljasuremise äärel, kuid tulnud siiski kuidagi välja, paisudes äkitselt suuremaks.

Vererühmade uurimise järgi saab määrata, kellele oleme kõige sarnasemad ja kellest kõige enam erinevad. Kuid igal pool ja pika aja vältel on toimunud rahvaste segunemised. Näiteks on Euroopa osa venelased meile geneetiliselt väga sarnased, kuid see ei tähenda, et me pärineme venelastest. „Venelased on Ida-Euroopa rahvas ning Põhja-Euroopa venelased on ka antropoloogide üteluse kohaselt venestunud soomeugrilased,” ütleb Viikmaa.

Keegi ei tea veel, mida ilmutavad geenivaramu uuringud, kus hakatakse otsima erinevusi tuhandete geenide suhtes. Kuid Tartu teadlased on uurinud molekulaargeneetiliste meetoditega ema- ja isaliinide polümorfismi (vt. EPL Pluss, 8. aprill 2000). Ka nende andmete järgi on eestlased tüüpilised eurooplased ja geneetiliselt väga mitmekesised. „Oleme leidnud geneetilise mitmekesisuse, mida tunnistavad ka molekulaarsed ema ja isaliinide uuringud. Nii võib ürg-Eeva ja ürg-Aadama juurde välja jõuda,” ütleb Viikmaa, „kuid me võime määrata sarnasuse ja erinevuse määra, ent selle põhjust leida ei oska – näiteks kas saarlased on erinevad iseenda põhjustel või suure segunemise tõttu.”

Viikmaa sõnul on vererühmade uurimise töö suuremas osas tehtud. „Tahame teha Lääne-Eesti saarte kohta mõned väiksemad võrdlused, näiteks erinevad läänesaaremaalased teistest saarlastest üsna oluliselt.” Kui juba saarlased omavahel nii oluliselt erinevad, siis eestlased ammugi. „Pole olemas mingit puhast eestlase genotüüpi,” rõhutab Viikmaa.

Kolme ilma veere peal

Ilona Aim
Algus PL 10(47)

Villu Kahar ja Elfriede Linnas abiellusid 1930. a juunikuus. Laulatus toimus Vastseliina Katariina kirikus. Pulmadeks ostis Peeter Linnas hulga viina, sest tihti juhtus, et söögist- joogist tuli puudus. Seekord jäi aga pudeleid üle, mida hoiti kapis. Peeter käinud igal õhtul sealt endale pitsikest valamas. Kord oli ta teatanud, et „selline asi mitte enam ei lähe“ ning viis pudelid Vastseliina poodi tagasi.

Villule ja Elfriedele sündis 3 last: Elvo (1931-1934), Sale (1933-1990) ja minu isa Elvo (1935). 1933-34. a oli Villu 9 kuud Tartus EV kaitseväes, teenides I Ratsarügemendis suusk-jalgratturite eskadronis ja saades ka ratsaväelase ja snaiperi väljaõppe. Samal ajal ta esimene poeg, minu isa nimekaim, haigestus difteeriasse. Tema surm oli väga kole - ta lämbus oma ema silme all.

Villu Kahar oli üsna eraklik, kes ei armastanud seltskonnas käia. Kui oligi vaja mõnes pulmas käia, siis viina ta seal ei võtnud ning lahkus koos Elfriedega juba enne südaööd. Kõige paremini tundis ta ennast metsas, tundes suurepäraselt loodust ja vedades varakult ka lapsi metsa kaasa. Tal oli absoluutne suunataju kasvõi öösel pimedas ja taevamärke nägemata. Ta armastas jahil käia, kuid oli väga eetiline jahimees, hoolides loomadest. Kord oli ta unes näinud, et tema poolt kinnipüütud ja tiikilastud kogred paluvad teda neid kodujärve tagasi viia. Villu püüdis hommikuhämaruses kõik kogred kinni ja viiski suurde järve tagasi.

Kui elati veel vanas majas, hoiti kõige kallimat vara, töödeldud ja müügivalmis lina pööningul. Ühel tormisel ööl käisid vargad siiski ka pööningul ning viisid kõik linad minema. Viimane viht kukkus vastu akent ning Villu tormas välja, kuid vargaid tabada enam ei õnnestunud. Imelikul kombel ei haukunud koeradki. Kord läinud Villu naabrite poole, kus juba mitu meest ees istusid ja parasjagu arutasid, et küllap Villu varastas ise äia linad ära. Villu karanud sisse ja pigistanud ütlejat nii, et sellele imekombel hing sisse jäi. Villu vihanud lausa patoloogiliselt igasuguseid vargaid ja tema füüsiline jõud oli ümbruskonnas lausa legendaarne. Kakleja tüüpi ta siiski ei olnud ning ka suuremad riiukuked temaga norima ei tulnud.

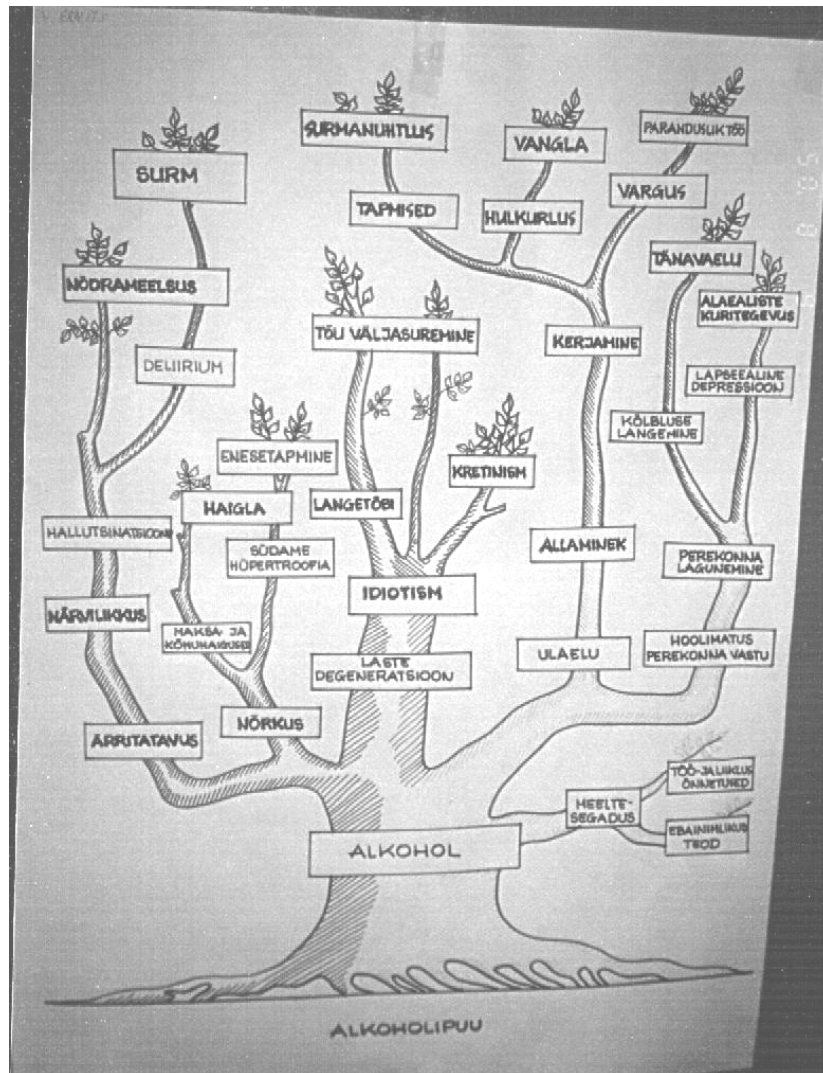
Päris vanemas eas olnud Villu täiskarsklane, nooremana jõi aga eetrit, seda Võrumaa jooki. Lätis oli eeter vabamüügil ning seda veeti salakaubana ka Eestisse, kus see piiriäärsetele elanikele küllaltki kättesaadav oli. Teatavasti käis 1936.-39. a Hispaanias kodusõda. Kord ühel õhtupoolikul olnud Villu eetrit joonud ning teatanud bravuurikalt kodustele, et läheb nüüd Francole appi. Võttis oma püssi, toppis seljakotti suitsusingi ja leiba, lehvitas teatraalselt ja hakkas üle kopli astuma. Järgmisel hommikul oli eetriuim peast läinud ja teda nähti vaikselt ja vargsi üle heinamaa koju tulemas, polnud ei püssi ega seljakotti. Ülejärgmisel päeval ilmusid ka need koju. Hispaania kodusõjas oligi käidud.

30-ndatel kuulusid perre vanapaar Peeter ja Ann, noorpaar Villu ja Elfriede, lapsed Sale ja Elvo ning Elfriede poolõde, vanapiigast Marie. Alguses elas pere väikeses kahe toaga majas, kuid umbes 1936. a hakati uut ruumikat elumaja ehitama. Algselt oli alumisel korrusel 3 avarat tuba, köök, sahvri ja 2 esikut ning mansardkorrustel, kuhu viis esikust kinnine trepikoda, 2 elutuba. Esindustuba oli uhkelt sisustatud. Selles toas asusid peen diivan, nikerdatud seljatoe ja kõverate jalgadega samettool, ümmargune ühe jalaga laud, ümbruskonna esimene Philipsi raadio, Villu jahitrofeed, 1939. a lahkuvatelt mõisnikelt ostetud seinakell, suure toruga grammofon, kohvergrammofon ja uhke kristall-lühter. Villu istutas 1930-ndate keskel maja kõrvale rea tammesid ja vahtraid, vana maja vundamendist saunani rea pärnasid ja tammesid ning aeda hulga õunapuid, mis kõik 1940. a külmal talvel hukka said. Villu vedas ümberkaudetelt põldudelt oma hoovile kaks suurt kivihunnikut - tal oli plaanis ehitada lisaks kilvalaudale ka uhked uued kõrvalhooned, mis pidid olema nagu mõisas.

Tartu Ajalooarhiivist leidsin teatmeteose “Eesti Talundid. Võrumaa” (1940), kust kirjutan maha järgmist: Linnas, Peeter - Möldre talu nr. 86, kinnistusnumber 1850, maad 53 ha. Sünd. 25.11.1859 Vastseliina vallas põllumehe pojana. Isa Juhan, ema Mai, abielus Anna Opperiga, tütar Elfriede. Hariduse omandas Misso algkoolis. Talu omandas ostu teel 1882.a. Põldu 16 ha, metsa 27 ha, karjamaad 4 ha, heinamaad 6 ha, kariloomi 10, hobuseid 2, õunapuid 40, mesilased, 2 suveteenijat. Juures oli ka Peetri vana-ea foto. Omalt poolt lisan, et mesilased olid Villu eluaegne hobi ja maasikakasvatuse hobi. Maja ees olid kaunid lillepeenrad. Masinatest olid linatöötlemismasin, heinaniiduk, viljaniiduk, looreha, tuulutusmasin, äkked jms. Kirikusõidud tehti kahehobusevedruvankriga. Mõne vead siiski seal raamatus ka on. Kariloomi olnud veidi rohkem, õunapuid aga vähem. Suveteenijate all mõeldi ilmselt sulast ja karjapoissi. See raamat, mis oli välja antud juba punaste ajal, tõi hiljem paljudele taluperemeestele paksu pahanüst, sest oli seal ju täpselt kirjas nii Vabadussõjas kui ka Kaitseliidus osalemine kui ka palgatööjõu kasutamine. Ka Peeter Linnas kuulus Kaitseliitu, kuid astus vananedes sealt välja. Villu Kahar Kaitseliitu ei kuulunud, sest tema meelest oli poliitiline olukord liiga kahtlane, et kusagile kuuluda, pealegi ei meeldinud talle seltskondlik tegevus.

Eesti Vabariigi aeg sai otsa. 23.07.1940. a kuulutati maa kogu rahva omandiks. Hakati ellu viima maareformi, mille kohaselt kasutajatelt võeti ära maa, mis ületas 30 ha talu kohta. Sellega kaotasid talupojad maa, mille nende esivanemad omal ajal mõisnikelt tagasi olid ostnud.

Järgneb

Tasub teada

Viinapudelite nimetused esimese vabariigi ajal:

0,25 liitiline – „asunik“; 0,5 liitiline – „valgepea“; 0,75 liitiline – „riigipea“

Leonhard Salman, sugupuu- ja koduloo-uuriija Krimmist

Heldin Allik

Kasvab üks puu ja kasvatab oma oksa, mida rohkem ja mida laiemalt, seda väiksem on võimalus, et kõik oksad omavahel kokku puutuvad. Tuuleil viib kokku vaid osa neist, mõned sagedamini, mõned viivuks. Nii on ka sugupuuga, mille harud laiali üle maa ja ilma. 1998. aastal kohtusid Jaltas Erdmanide sugupuuga harud Krimmist ja Kanadast. 1901 läksid Krimmist Kanadasse Jakob Erdman ja Mari Tint-Erdman lastega, maha jäi aga tütar Emilia, kes oli abielus Jaan Salmaniga. Ligi sajand hiljem said sugupuuharud kokku, vaid mõneks tunniks, kui kruisilaev Kanada sugulastega peatus Krimmis.

Kokkusaamisele aitas kaasa nii Kanadas kui Krimmis elavate sugulaste endi aktiivsus. Kanadas olid nad juba välja andnud raamatu Erdmanide pereloost ning Krimmis oli Jaan Salmani pojapoeg Leonhard Salman hakanud sugupuud uurima. Koos anti välja puuduv osa Erdmanide pereloost, Emilia Erdman-Salmani järglastest (The Salman Family History, asub ingliskeelsena ka TÜ Akadeemilise Raamatukogu väliseesti kirjanduse sektoris ja Eesti Kirjandusmuuseumis). Hiljem lisas L. Salman veel ühe osa - Salmanite sugupuuga tagasiulatavalt kuni Krimmi asumiseni. Järvamaalt, Albu valla Sääsküla külast pärit esivanemad läksid Krimmi 1862. aasta väljarändajate vooriga, kirjanduslikult ülespuhutud usuhullus ei olnud siin väljarändamise põhjuseks, määravaks said Vene riigi soodustused ümberasujatele ja mõisniku korraldatud veresaun väljarändamisplaanide pidavatele talupoegadele. Nagu mujalgi Eestimaal nimepaneku ajal seda ette tuli, ei võtnud algul ka kõik Albus elanud Salmanite suguvõsa liikmed ühist perekonnanime, aga tegid seda siiski hiljem. Leonhard Salmani esivanemad olid mõisapolitseilt saadud kohaotsimisedelil ja passisaajate nimekirjas perekonnanimega Lerche, kirikuraamatus kirjas topeltnimedega (Lerche) Salman ja Krimmi jõudsid juba Salmanitena!

L. Salman, kes käesoleval aastal tähistab oma 75. sünnipäeva, on viimased viisteist aastat uurinud Krimmi eesti asunduste ajalugu, esimeste väljarändajate kohanemist uuel kodumaal, Krimmi eestlaste sugupuid. Kuna esimeste väljarändajate järglased abiellusid vähemalt algul peamiselt omavahel, siis on pea kõik Krimmi eestlased omavahel sugulussidemetes. Nii on L. Salman võtnud vaevaks kokku panna ka teisi sugupuid, niipalju kui seda arhiivandmete kättesaadavus ning inimeste endi abi on võimaldanud. Lisaks Erdmanidele ja Salmanidele on ta sugupuuskeeme teinud või täiendanud mitmete esimeste väljarändajate perede kohta - Malts, Kotkas, Tint, Pajo, Krüger, Valkman, Palkman jt. Aga ka Lik'ide perest, kes asus Krimmi hiljem.

Sugupuuskeemid saavad sisu koos kohaajaloo, mälestuste ja fotodega, nii rullub lahti üksikisiku elu ja asunduse lugu. Võib kindlalt öelda, et Krimmi Eesti Kultuuriseltsi liige L. Salman on täielikult pühendunud Krimmi eestlaste ajaloole. Mida kõike ta ei uuri, aita või plaani teha - uurimused eestlaste asunduste rajamise ja algusaastate kohta; elanike nimekirjade ja nende põllumajandustegevuse ülevaadete koostamine; Tarhani küla 125. a. juubelipeo organiseerimine; erinevatel üritustel ettekanded väljarändamisest, asunike elust-olust, Krimmi õpetajatest; ülevaateartiklid kohalikes lehtedes ja Tarhani asundusest ka Kanada eestlaste lehes Eesti Elu; Krimmi eestlaste jaoks tähtsate inimeste - õpetajate Lukase ja Tuisu ning konsul Timse - elu ja tegevuse uurimine! L. Salmani algatusel sai teoks ka E. Vilde Krimmi-reisikirjade tõlge vene keelde, raamat anti välja Krimmis 2005. aastal (asub ka TÜ Akadeemilise Raamatukogu väliseesti kirjanduse sektoris). Samuti on ta aidanud Krimmi Etnograafiamuuseumi eesti asunike ajalugu puudutava kollektsiooni täiendamisele, eestlastele kuulunud mööbli ja fotode hoidmiseks ja eksponeerimiseks seal. Eesti muuseumidesse on ta saatnud mitmesuguseid materjale, fotosid Krimmi Eesti Kultuuriseltsi ettevõtmistest. Ka kohalike ajaloolastega teeb L. Salman koostööd. Koostamisel on Krimmis 1920.-40. aastatel represseeritud inimeste andmebaas ning koos Eesti Kultuuriseltsi esinaise Meeri Nikolskajaga on nad aidanud välja selgitada represseeritud eestlasi. Veel huvitub L. Salman Simferopoli linna kunagisest suurest eestlaskonnast ning on üritanud ka neile kuulunud maju või nende asukohti leida. Siinkohal ei saa ma kuidagi jätta kirja panemata temalt teada saadud toredat uudist - Simferopoli linnanõukogu võttis vastu otsuse, et 24 tänava ja 20 põiktänava nime ei muudeta, sh ka Estonskaja uulitsa (Simferopoli linna tänavatest on raamatu kirjutanud ajaloolane V. Poljakov)!

Eestimaa ja Liivimaa paljudest kihelkondadest välja rännanud eestlased olid kui juured, kes ühinesid Krimmis kokku tugevaks tüveks, see võimas puu ehk Krimmi eesti kogukond kasvas jõudsalt ja õitses kuni 1930-ndateni, mil tema oksid hakati murdma ja tüve kahjustama....

On meeldiv teada, et tänaseni on sel puul jätkunud siiski elujõudu ja Krimmi eestlaste endi hulgas leidub inimene, kes teeb kõik võimaliku, et nende elu- ja kodulood unustusehõlma ei kaoks!

Uusi raamatuid

KADRINA KIHELKOND LÄBI AEGADE. Richard Tammik. 2005. 848 lk.

Kadrina on kihelkond, mis ulatub Käemust Assamalla ja Loobu kohal katkeb. Raamatus kirjeldatakse 19 mõisa, kihelkonda ennast, kirikut ja kogudust. Raamat „kubiseb“ mõisnike, taluperede, kultuuri ja äritegelaste nimedest, samuti on kirjeldatud nende elusaatust. Kahjuks puudub raamatus nimeregister. Peatükis „Saateks“ kirjutab Enn Tarvel niimoodi: „Päris sageli kasutatakse väljendit, et ajalugu on elu õpetaja. Aga harilikult ei taheta endale aru anda, et see ei ole päris õige. Igatahes on kindel, et tavaliselt ei taheta elus ajaloost, mineviku kogemustest põrmugi õppust võtta – ei üksikisikud oma vanemate elust eha poliitikud ja rahvajuhid ajaloo murrangulistest sündmustest või tehtud vigadest. Ajalugu on tundeelamuslikult ääretult huvitav, pead pööritama panevalt põnev mõtlemisaine. Mõelda ja kujutada ette ammu möödunud asju ja sündmusi, hakata tajuma iseenda kohta aegade voolus, põlvkondade katkematus ahelas.

See tähendab ajaloo suurt ülesannet olla igamehele abiks juurte otsimisel, identiteedi otsimisel, kui moodsamat ja sageliesinevat väljendit kasutada.

PÄRISORJAST PÄRISKOHAOMANIKUKS. Kersti Lust.

Talurahva emantsipatsioon eestikeelse Liivimaa kroonukülas 1895-1915. Tartu 2005. EAA Kirjastus.

Autor kirjutab, et riigi ja eramõisate võrdlev käsitlus jääb edasiseks uurimisülesandeks.

Korporatsioon Rotalia. „Otto Tief ja 1944. a vahevalitsus“. Toimetanud Andres Parmas. Tartu 2006.

Peale Otto Tiefi elu ja tegevuse saame raamatust teada veel lühiaandmeid Eesti Vabariigi Rahvuskomiteega seotud isikute kohta ning fototabelis on neist 31 fotod. Nendeks on: O. Gustavson, E. Inglis, J. Sikkar, V. Sumberg, A. Susi, J. Uluots, A. Warma, J. Kaarlimäe, E.-V. Kull, H. Laretei, K. Liidak, H. Maandi, J. Maide, O. Mänd, H. Mark, H. Moora, H. Neuhaus, R. Penno, O. Pukk, A. Rei, J. Reigo, A. Ekbaum, O. Tief, A. Oras, R. Övel, E. Laid, J. Klesment, H.-E. Ronimois, H. Pärtelpoeg, J. Pikkov ja J.Ots.

Raamatule järelsona kirjutanud Arvo Valton ütleb: „Inimloomuse ehk üllamaid jooni on see, et ta püüab ka täiesti lootusetus olukorras midagi ära teha, et seda olukorda muuta... Loodetavasti on O. Tiefi valitsuse püüdlused ja saavutused tänavu laiema tähelepanu keskmes – ja et Rotalia annab ses asjas oma panuse. Arvame, et kõige olulisem pole mitte selle valitsuse lühike iga ja häving, vaid eestlaste tahteavaldus, signaal kogu maailmale, et alla ei anta vastupanuta.“

Lelle läbi aegade 2004.

Neeruti mõis. E. Leppik. 1987.

Avanduse mõis. H. Ross. 1999.

Väljavõtteid loetust

SAAREMAALT SUURELE MAALE: Aarne Vinkel.

Päevaraamatuid ja mälestusi. Tallinn 2003.

Alapealkirjade „Haualähedasi mälestusi I“ ja „Elu allikad all“ kirjutab autor: „Soome luuletaja ja rahvaluuleuuriija P. Mustapää ütleb ühes oma luuletuses:

Minu sugupuu iga oksa peal istub surm. Vaevalt võib ükski teine tsitaat paremini iseloomustada Vinkelite ja Siinorite suguvõsa okasteed läbi sajandite orjapimeduse. Kahjuks hakkasin selle teemaga tegelemise vastu alles siis huvi tundma, kui omagi olemasolu oli juba problemaatiliseks muutunud – enne oli ju aega küll asja edasi lükata.“

Asjakohast nalja

„Pööra sõna jooma eri aegades.“ – „Ma joon, ma jöin, ma olen joonud.“ – „Kuidas saab tulevikku väljendada?“ – „Jäin täis.“

Kes oli...

Kraavihall – kraavikaevamisest või vanade kraavide puhastamisest elatuv töömees. Paljud saarlased töötasid vanasti mandril kraavikaevajadena nn kraavihallidena.

Uusi juhatuse liikmeid

MAIMU HINN

Olen sündinud 1957. aastal Võrumaal, Rõuge külanõukogus kahelapselises peres. Olen õppinud Vastse-Nursi 8-kl. Koolis ja Tallinna Kergetööstuse Tehnikumis õmblustööstuse tehnoloogiat, mille lõpetasin 1977. a. Töötasin Võru Teeninduskombinaadis Tamula kuni ettevõtte lagunemiseni. Siis läksin tööle Võrumaa Haiglasse, kus töötan praeguseni. Olen abielus, peres kolm last. Suguvõsa uurimisega olen tegeleenud 1999. aastast, kui isapoolne Volkovite suguvõsa tahtis kokkutulekut teha. Aasta hiljem joonistasin paberile emapoolse vanaema Meltz suguvõsa ja emapoolse vanaisa Hindrikson'i suguvõsa. Plaanis on veel uurida abikaasa ema ja isa suguvõsapid.

Õnnitleme

Heino Juudas 29. juuni - 95

Klarissa Langenbraun - 3. mai - 85

Tiia-Age Eharand - 28. juuni - 75

Maia Rummel - 5. mai - 70

Paul Vahelaan - 4. juuni - 70

Meie autorid

MARIKA SAKS

Olen sündinud 25. oktoobril 1966. Kuni koolimine kuni elasin Jööri mõisas ning kooliteed alustasin Lööne koolis, mis asus samanimelises mõisas. Peatselt valmis vanematel maja Valjalas ja ka uus koolimaja sai seal valmis. Sestpeale elan Valjalas. 1984 lõpetasin Kuressaare 2. Keskkooli, seejärel ETKVL Kooperatiivkooli Tallinnas ning asusin tööle kaubanduses. Hiljem töötasin veel elektroonika- ja maamöödufirmas. 2002 lõpetasin Estonian Business School'is rahvusvahelise ärijuhtimise ning aasta hiljem IT korralduse.

Alates 2000. aastast töötan avalikus teenistuses, esialgu Valjala Vallavalitsuses, viimased poolteiste aastat Kuressaare Linnavalitsuses. EGeSiga liitusin 2004. a sügisel. Kaks poega, neist vanim tegeleb samuti genealoogiaga, uurides koolitööna oma isapoolset suguvõsa.

TOIVO VAINOLA

Olen sündinud 13. augustil 1938. aastal Viljandis. Olen mulk nii isa kui ka ema poolt. Isa suguvõsa on pärit Helme kihelkonnast, ema suguvõsa Paistu kihelkonnast.

Tõuke suguvõsa uurimisega tegelemiseks sain oma emapoolse vanaisa poolt. Nimelt oli ta kauaaegne koolmeister toleaegse Pulleritsu ja Õisu-Peebu koolides, ning pidas pidevalt päevikuid ja tegi märkmeid, millised ca 30 aastat tagasi sattusid juhuslikult minu kätte. Nendes oli ka üleskirjutusi sugulaste kohta, mis sai ilmselt määravaks.

1968. aastal lõpetasin toleaegse Eesti Põllumajanduse Akadeemia zootehnikuna. Töötanud erinevates majandites ja 1975. aastast 25 aastat Põllumajandusprojektis. Enne pensionile jäämist veel kuus aastat Keila valla maanõunikuna.

Genealoogia Seltsi liige olen 2002. aastast ja kuna elan Tallinnas, siis olen Tallinna osakonna liige.

Laualehe toimetus:

Toimetaja: Ants Roomets

Tehniline toimetaja: Eva Niglas

Toimetuse liige Ants Härma

Kirjad: 12614, Akadeemia 70 – 13

Telefon: 677 5011

E-post: antsroomets@hotmail.eeE-post: evaniglas@hotmail.com